

อดิศักดิ์ แก้วทอง 2549: การปรับปรุงการจัดสรรน้ำในการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าห้วยโง
จังหวัดหนองคาย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วนศาสตร์) สาขาการจัดการลุ่มน้ำ
ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา ปรชชานกรรการที่ปรักษา: รองศาสตราจารย์สามักดิ์ บุญยะวัฒน์, Ph.D.
149 หน้า
ISBN 974-9846-85-0

การปรับปรุงการจัดสรรน้ำในโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าห้วยโง จังหวัดหนองคาย เป็นงานวิจัยเชิง
สำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ปัญหาการจัดสรรน้ำและแนวทางในการ
ปรับปรุงการจัดสรรน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำใน โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าห้วยโงให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น
ตลอดจนเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดสรรน้ำโดยองค์กรผู้ใช้น้ำของโครงการอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึง
กัน โดยรวบรวมข้อมูลทุกขุมของโครงการ และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ เกษตรกรที่เป็นสมาชิก
กลุ่มผู้ใช้น้ำ จำนวน 165 ตัวอย่าง คณะกรรมการองค์กรกลุ่มผู้ใช้น้ำ จำนวน 40 ตัวอย่าง และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน
ของโครงการ จำนวน 20 ตัวอย่าง ซึ่งทำการศึกษาในช่วงฤดูแล้ง ปีการเพาะปลูก พ.ศ. 2545/46 สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่มีที่ดินทำกิน รายละ 1-10 ไร่ ได้รับน้ำโดยตรงจากคลอง
ส่งน้ำของโครงการ เฉลี่ย ร้อยละ 67.9 และรับน้ำผ่านที่เกษตรกรรายอื่นอีก ร้อยละ 32.1 สมาชิกส่วนใหญ่
พอใจกับระบบการส่งน้ำของโครงการ และมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่โครงการ มีความสามารถในการแก้ปัญหา
ได้รวดเร็วทันสถานการณ์อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนคณะกรรมการบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำมีความเห็นว่า ควรมีการ
จัดทำตารางส่งน้ำ ตารางการซ่อมบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับ และเร่งรัดเงิน
งบประมาณ และเจ้าหน้าที่โครงการห้วยโง มีความต้องการจัดตั้งกลุ่มองค์กรผู้ใช้น้ำให้เข้มแข็ง เพื่อลด
งบประมาณค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษา และลดปัญหาความขัดแย้งในการรับน้ำเข้าพื้นที่ของ
เกษตรกร

แนวทางการปรับปรุงการบริหารองค์กรผู้ใช้น้ำที่เหมาะสมคือ การจัดประชุม ชี้แจง จัดทำแผนการ
ปลูกพืช จัดทำรอบเวรการส่งน้ำ พร้อมทั้งแจ้งให้สมาชิก คณะกรรมการบริหารกลุ่มผู้ใช้น้ำ ทราบล่วงหน้าทุก
ครั้ง เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบถึงรอบเวรการรับน้ำของตนและปรับปรุงกฎ ระเบียบการใช้น้ำให้เข้มแข็ง
ตลอดจน ปรับปรุงซ่อมแซมคลองส่งน้ำ และเครื่องสูบน้ำที่ชำรุดเนื่องจากการใช้งานมานาน ให้อยู่ในสภาพ
พร้อมใช้งานได้ดี พร้อมทั้งการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างเจ้าหน้าที่โครงการ
คณะกรรมการองค์กรผู้ใช้น้ำและเกษตรกรผู้ใช้น้ำ